

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Orationibvs Variis, Et Ignitis aspirationum iaculis ad Deum, Deiparam
Virginem Mariam, cæterosq[ue] Sanctos - exercitijs item diuersis, tum
maximè Paßionis Dominicæ, eiusq[ue] matris, refertißimus

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Actio gratiaru[m] pro vario dolore ac mœstitudine, cui immergebatur
pijssimu[m] cor B. Virginis, dum filiu[m] suum, vultu ex plagis tumido ac
liuido, sanguine obducto, phlegmatibus repleto, vnguium ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45928](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45928)

O me miserum & stultum, o impudencem & ingratum, quam cito quocumque me ab ipso ad alia conuersti, quam cito ipsum expuli, nec ad manendum sibi in me locum permisi. O miranda adhuc & stupenda cordis mei cecitas & duritia ingemiscenda. In abundantia namque maxima spiritualium diuitiarum, tam longo tempore pauperissimus extiti: in copia tantarum deliciarum ideo miser fui: in redundantia gratiarum egenus remansi: ad mensam delitiosam quotidie imitatus fui, & vacuus & macie confectus inde recessi. O insensibilitas animæ meæ, liquorem balsamicum mellitum, deliciosum ac suauissimum in ore habui, nec flagrantiam eius sensi: quandoquidem me cum debita reuerentia & deuotione, ad tam sacrosanctum mysterium nunquam disposui, nunquam tanto cum affectu & desiderio recepi & honorari ut potui & debui, curis mundanis & vanitatibus superfluis me denuo inuoluens, de suscepto hospite dignissimo medicum curavi, immo, sordidis cogitationibus conscientiam meam, quam ipse inhabitare cupiuit polluendo, in eius sepius faciem conspui. Per contumeliosa verba, irrisiones, detractiones, murmurationes & erga suos vicarios, meos prælatos inobedienciam, pugnis eum, alapis colaphisque cecidi. Flens igitur doleo, quod hucusque ad sacrosanctum hoc mysterium intellectum habui tam excæcatum, & affectum, tam induratum, eo quod nimis superficialiter reuerendum hoc ministerium peregi, nimis tediousè, negligenter, irreuerenter me circa tremendum hoc sacramentum habui, frequenterque nimis dissimulaui, ac si Deus meus præsens non fuisset aut præsentem eum minime aduertissem.

Sed nunc expansis manibus & erectis in cælum luminibus ad te o rosa præfulgida cælicæ amantissimæ, ad te vincam, post Deum, pauperum spem, peccatorumque refugium, ad te inquam, o gloriosissima & misericordissima Deipara Virgo Maria, conuertens me supplex veniam peto, quod gloriosum & benedictum filium tuum tam indignè non modo tractaui & suscepi, verum etiam tam probrosè & contumeliosè expuli per reiterata multiplicia peccata, immundorum me spirituum animæ tuæ erga Deum amorem, atque ipsius in te omnem Diuinam suam charitatem & filialem affectum, potenter exores eum, ut ad huius sacratissimi frequentationem cor meum feruentissimo accendat desiderio, & quotiescunque ad sui susceptionem sua me dignatio admiserit, tuis interuenientibus meritis in gratiæ suæ paradysum me recipiat, in calido suo sanguine me lauet, in pretiosa sua morte me viuificet, cunctis suis virtutibus & meritis exornet, animæ meæ fundum ipse sibi dignissimè præparet, in quo suscipi iugiterque habitare dignetur, in tanta charitate, quanta seipsum in vltima cæna suscepit, pro supplenda omni indigna susceptione mea, & fructuosum in me faciat suum aduentum, liberetque me omnibus diebus vitæ meæ ab omni nocibili tentatione, vniat & sibi connectat me & omnia opera ac desideria mea, quo nunquam separer à dulcissima sua dilectione & clarissima pulcherrimi vultus sui visione; sed merear in ipso florere & regnare nunc & in perpetuum, Amen.

Actio gratiarum pro vario dolore ac mœstitudine, cui immergebatur piissimum cor B. Virginis, dum amabilem filium suum, vultu ex plagis tumido ac liuido, sanguine obducto, phlegmatibus repleto, vnguium laceratione dissecto, à Caipha ad Pilatum crudeliter & ignominiose deduci confluxit, coramque eo multipliciter & falso inculsari audiuit.

THE-

THRENOS VIII.

HVmilla & moerissima Domina, pudicissima virgo tristissimi plena doloris, omnem humanam afflictionem & pressuram exuperatis, suavisissima mater & vnicè mihi post Deum dilecta: dum satis superq; cor tuum longè piissimum tota illa acerbissima nocte pupugisset & confidisset diri doloris gladius, nec non flendo, gemendo, querendo, lamentando satis & penè te iam exhaustis, mane admodum cum aurora prodire & dies lucescere incepit, cum tuis Hierosolymam procul dubio ascendisti, quæ ad conspectum filij tui, cuius aestuabas amore, & affligebaris passione, peruenires, si eius ex intuitu acerbis eius dolor pauxillum forsitan demulceretur seu alleviaretur. Quamvis ambiguum non sit, te totam cum omni facultate tua in gratissimam resignasse Dei voluntatem, parata omnem ferre pressuram, afflictiones & grauissimos cruciatus, quæ ex eius passione tibi possent accidere: imò prorsus verisimile est, tanto te erga Deum & cunctos homines flagrasse amore, adeoq; animarum salutem sitisse, quod & ipsa libentissimè crucis subisses mortem, si ita visum fuisset omnipotenti Deo. Sed hoc fieri non debuit, ideoque tantam intrinsecus crucem ac dolorem sustinuisti, quantum absque cordis diruptione ferre potuisti. Dum autem ô decus paradisi, ô cœli gaudium, lamentabiliter primo diluculo ab amicis tuis per viam illam deducereris, omnes illos ceu moerissima cantrix lugubri voce tua simul ad lachrymas commouens, recordare, quàm hoc triste tibi iter fuerit. Quo enim propius accedebas ad urbem eo altius tuis doloribus immergebaris. Tam diu autem gressu qualicumque potuisti, finis iuisti, donec in ciuitatem ad Cayphæ domum peruenires. Sed heu ô dulcissima Domina mea, ô dilecta mea, dum amarissimis tuis medendum fore doloribus fortasse sperasti, ad illum proh dolor properasti ac pertigisti locum, ubi gladius doloris exacutus virginem scidit pectus tuum, & intima confodit animæ tuæ, doloremq; addidit dolori. Comperisti quippe illos sanguinarios canes & cruentas bestias, & pestifera inuidia & cruenta firi (quæ nullam eis permittebant requiem) illuc mane admodum cõfluxisse numero multo plures, quàm in primo erant è concilio congregati. Imò conuenire omnes qui arduis in rebus ad concilium accersiri soliti erant, quorum ingens admodum erat multitudo, ut nimirum omnes simul aut Iesum natum tuum damnarent, aut prælatam nocte damnationem confirmarent. Itaque dum in suum eum adducerent concilium, denudè examinarunt, an se Christum & Dei filium diceret. Quod ubi non negaret ita vociferati sunt: *Quid adhuc egemus testibus: ipsi nos audiimus ex ore eius. Tum verò ita ligatum & turpiter deformem ad Pilatum adduxerunt ab illo incircumciso cane morti adiudicandum.*

Matth. 26.
Matt. 24.
Lucæ 22.

Ioan. 18.
Matt. 26.
Marc. 14.

Memento nunc benedicta Christi mater doloris & compassionis, quæ aestuabas ac replebaris, dum seuos illos canes ac truculentas bestias Dominum Deum tuum & hunc vnicum filium tuum vinctum, miserabiliter deformatum, cunctisq; quæ excogitari poterant condemnationis inditijs denotatum, ac si vnus omnium sceleratissimus latro fuisset, ad hominem præphanum & ethnicum adducere conspiceres ab eo iudicandum. O quis cogitare queat, quæ probra, conuitia, afflictiones, molestias, contemptus mitissimo agno in via illa irrogarint. Vbi verò iam ad Pilatum ventum est, vna cum omnes falso accusare audisti, multa in ipsum maledicta congerentes & in primis horrido clamore ferocitè verborum fre-

- Ioan. 18. pitu obtinere nitentes, quod veritate ac iure nequibant. Quandoquidem exiens ad eos Pilatus, dum, quam aduersus eum adferret accusationem sciscitaretur, haud secus quam rabidi canes, vna edidere latratum, dicentes: *Si non esset hic malefactor, non tradidissimus eum tibi.* At Pilatus, audito hoc verbo, sciensque quod per inuidiam eum tradidissent, percitus respondit: *Accipite ergo eum vos, & secundum legem vestram iudicate eum.* Quasi dicat? Citra cognitionem causæ, seu criminis, nequeo & nolo quenquam ego iudicare. Si vobis sufficere debet quod ipsi eum examinastis, perficite ergo quod cepistis, & punite illum: neque enim ego sum vobis necessarius: tum cruenta eorum non exatiata siti, instar fugientium leonum exclamauerunt falsiter accusantes eum, atque dicentes: *Inuenimus eum subuertentem gentem nostram, & prohibentem tributa dari Casari, & dicentem se Christum regem.*
- Luc. 22. Audi benignissima Domina (& quidem non absque acerbo mœrore audisti) efficta, euidentia, falsissimaque eorum mendacia. Nunquid non ipsis dolosis Iudæis respondit, iussitque aliquando dulcis natus tuus, dicens: *Reddite quæ sunt Casari Casari, & quæ sunt Dei Deo.* Nunquid non etiam iussit Petro dare didrachma pro ipso & pro se? Ideoque objectionem hanc quasi apertum eorum mendacium parvipendens Pilatus, transfiliuit: quem audisse fortè contigit quod hypocritis illis de censu Casari dando ipse respondit. Deinde: *Inuenimus, inquit, subuertentem gentem nostram, ab obseruantia nimirum legis Moysis.* Nunquid non & ipsum hoc à veritate profusus alienum fuit? Quippè qui publicè confessus est: *Non veni soluere legem, sed implere:* quam etiam tecum ad mortem vsque seruauit. Postremò, *dicentem se Christum regem esse,* inquit, hoc est, volentem sibi Iudæorum regnum vsurpare. Quod & falsum esse ex eo liquet: quia cum quæreretur à populo volente eum in regem eligere, sciens fugit ab eis. De hoc autem tertio (quod contra Romanum imperium Pilatus vergere vernebat, (nam id à Iudæis regiam abstulit dignitatem) se periclitari timens, si non diligenter quæreret de crimine læsæ Maiestatis: idèd prætorium introijt vt filium tuum magis pacificè & exquisitè examinaret, accersitumque eum quæsiuit, dicens: *Tu rex es Iudæorum?*
- Ioan. 18. Dum verò innocens & mitissimus filius tuus veritatem ipsi confiteretur, se quidem regem, sed non esse de hoc mûdo regnum suum, quod vel Romanos offendere queat, vel Iudæos, neque temporale hoc regnum se affectare: dumque Pilatus sciret quod per inuidiam tradidissent eum, exiuit ad eos, ipsum à mortis tam noxa quam sententia pronuncians prorsus esse alienum. Quapropter vehementius perciti Iudæi, instabant grauioribus accusationibus. *Commouit, inquit, vniuersum populum docens à Galilea vsque huc.* O virulenta inuidia, ô iniqui & mendaces Iudæi, qui Præsidem sinistrè informare nituntur, vt illum commouisse putet populum, fecisse seditionem, docuisseque iniquam eruditionem, sicut illi Galilæi quorum sanguinem miscuerat ipsi Pilatus cum sacrificijs eorum, quo sic quoque in odium filij tui traheretur. Sed nihili pendit, immò hoc falsum habuit, sciens nimirum quod de tributo responderit, sciens præterea quod calumnia & non veritate incusaretur. *Audiens verò Galileum, inquisiuit si homo Galileus esset.* Et vt cognouit quod de Herodis esset potestate, misit ad illum, gaudens de occasione facta, qua se ipso iudicando liberaret, quem innocentem vid. bat, & per alienam inuidiam grauari. Recordare nunc mater dulcissima, quam liquefactum sit intra te tunc cor tuum, haud secus quam cæra ab ignis ardore, præ nimio mœrore & dolore quo fluxabas, dum coram Pilato stare cerneres vt agnum innocentem ac mitissimum regem gloriæ, mellissimum

filium tuum humili verecundia, demissis oculis, manibus ligatis, miserabili ac deformi ex sputis & verberibus facie, sitibundo affectu & desiderio acerbum potandi calicem, & paternam exequendi voluntatem, os suum benedictum ad sese purgandum & excusandum non aperientem: immites vero illos ac impios Iudæos terribilibus in eum oculis, toruorū aspectu intendentes, dentibusque suis frendentes, & instar leonum rugientes ac horridos edentes clamores falsissimarum accusationū: dum denique cerneret hinc atque inde eius stipata latera tortoribus ferocissimis, iudicis sententiam æstuanti, rabido, ac ruento animo expectantibus, crucifigere eum & enecare paratissimis. Quam tum tota perē in lachrymas resoluta es? Quis mater mœstissima, continuos acerrimosque illos capiat dolores & cruciatus, quos sensisti, dum tanta cum ignominia & crudelitate Dominus Maiestatis, cui omnis debetur honor & gloria, de iudice ad iudicem per ciuitatem, quæ plena erat populo, in conspectu omnium deduceretur, instar latronis omnium sceleratissimi. Pro omni autem hoc dolore & tristitia tua, benedico te, millestis saluto, Amen.

Esa. 5.

Acto 8.

1. Tim. 1.

Pro columbina simplicitate, pia compassione, fraternaque charitate iugiter gerenda circa delinquentiam proximorum, & pro sui sedula atque seuera obseruatione & examine, Precatio, VIII.

O Domina misericordissima, cœli, terrę, & omnium abyssorū regina potentissima, mater æterni Dei Verbi & virgo purissima, Maria, tuis mihi quæso dignare beatis precibus à dilecto filio tuo impetrare, vt pactum hoc atque firmiter propositum, quod hodie tecum & cum ipso in eo, inuolabiliter ad extremū vsque vitæ mæx sinem sua opitulante gratia conseruem, vt videlicet neminem vnquam iudicem seu spernam, de nemine male vnquam sentiam. Quæcunq; etiam suspiciones noxix inciderint, nihil tamen vnquam definiam, nihil pro certo asseram, aut tanquam verum iudicem. Quodcunq; etiam malum videro vel audiero, nullo modo ea propter in quempiam amariter aut murmerem, sed amantissimo compatiens corde orationem pro eo Deo offeram.

Fac obsecro genitrix gloriosa ac benedicta Domina, vt simplici oculo omnia aspiciam, in meliorem partem cuncta interpreter: intencionem, si actum nequiuero, excusam: putem ignorantia, subreptione, casu seu occulta Dei dispensatione ad maiorem sibi conquirendam humilitatem & profectum proximum cecidisse seu labi permillum: ne iniuste seu temere quempiam iudicando, tanti me sceleris reum efficiam, quantum illum deliquisse iudico: cum ignorem quid diuina gratia operetur in homine, aut per quæ à peccato excusabilis esse possit: neue ob temeritatem ac iniustitiam meam in idem, vel eo grauius peccatum, iusto sub iudicio me Deus labi permittat.

Præsta itaque o sanctissima Dei genitrix, vt circa aliena peccata atque defectus cæcus sim, surdus & mutus, vt aliena non discutiam, de aliorum conscientijs me non intromittam, me verò vigili custodia obseruem, cunctaque opera mea seuerè iudicem, nil indiscussum, non reprehensum, nõ iudicatum præterire sinam, & quicquid perperam dictum, factum aut neglectum comperero, calidis vndis lachrymarum diluam, maiori cum feruore, firmiori que proposito post quemlibet lapsum resurgam, ac constanti animo cœptum propositum reducente me ac protegente, prosequar.

bbb

quod